

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

ที่ ฝนส.(02)ว. 27 /2556 เรื่อง การอนุญาตเพิ่มเติมให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบ
ธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายตราสารหนี้รวมถึงศุภก และเป็นนายหน้าซื้อขาย ค่า
และจัดจำหน่ายใบทรัสต์

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้มีแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2
ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการทางการเงิน ประกอบกับ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้มีแผนพัฒนาตลาดทุนที่มีมาตรการ
ในการส่งเสริมให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงตลาดทุนได้โดยง่าย โดยมีการเปิดเสรีและเพิ่มประสิทธิภาพ
ของสถาบันตัวกลาง รวมถึงมีการพัฒนาในส่วนตลาดตราสารหนี้เพิ่มขึ้น

ธปท. จึงได้อนุญาตเพิ่มเติมให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจการเป็นนายหน้า
ซื้อขายตราสารหนี้รวมถึงศุภก และเป็นนายหน้าซื้อขาย ค่า และจัดจำหน่ายใบทรัสต์ได้ โดยมี
รายละเอียดของการอนุญาตตามที่ปรากฏในประกาศ ธปท. ที่ สนส. 2/2556 ซึ่งได้ลงประกาศแล้ว
ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 130 ตอนพิเศษ 35 ง วันที่ 18 มีนาคม 2556
ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ทั้งนี้ ในการอนุญาตเพิ่มเติมดังกล่าว ธปท. ได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องถือปฏิบัติ
ตามแนวนโยบายการกำกับดูแลด้านการขายผลิตภัณฑ์ผ่านธนาคารพาณิชย์ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบุรณ์ จิตเป็นธม)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 2/2556 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2556
ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง

โทรศัพท์ 0 2283 6938, 0 283 5867

โทรสาร 0 2283 5938

หมายเหตุ [] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ณ.....

[X] ไม่มีการจัดประชุมชี้แจง

ฝนสว10-กส37002-25560326

กส 370

วันที่ 26 มี.ค. 2556

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. ๒ /2556

เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ปัจจุบันคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกิจหลักทรัพย์ได้มากขึ้นมาเป็นลำดับ และยังเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์สามารถถือหุ้นในบริษัทหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมได้ร้อยละ 100 เพื่อเพิ่มช่องทางการประกอบธุรกิจ ลักษณะของกลุ่มธุรกิจทางการเงินและบริหารสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์นี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดขอบเขตธุรกิจและเกณฑ์การกำกับดูแลให้สอดคล้องกับการอนุญาตธุรกิจหลักทรัพย์ของ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าการประกอบธุรกิจใด อาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อฐานะและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยก็อาจกำหนดมาตรการด้านเสถียรภาพ (prudential measures) เพิ่มเติมให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามดังที่ปรากฏในเอกสารแนบ

ประกาศฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงมาเป็นลำดับเพื่อให้สอดคล้องกับธุรกรรมในตลาดทุน โดยปี 2552 ได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ที่เป็น เงินตราต่างประเทศกับผู้ลงทุนสถาบันตามนโยบายเพิ่มช่องทางการลงทุนในตราสารต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงจากหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ผู้ลงทุนไทยได้ลงทุนไว้ และในปี 2553 ได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวม (mutual fund management) และการจัดการเงินร่วมลงทุน (venture capital fund management) ได้เพิ่มเติมตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่สอง เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถเสนอบริการแก่ลูกค้าได้ครบวงจรมากขึ้นซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ถึงบัดนี้ ธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ได้เกือบทุกประเภท ยกเว้นการเป็น นายหน้าซื้อขาย การค้า และการจัดจำหน่ายตราสารทุน และการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นตราสารแห่งหนี้

การปรับปรุงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งนี้ เป็นการขยายขอบเขต การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์อันเป็น ตราสารแห่งหนี้ซึ่งรวมถึงศุภก และ การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และ

พณสป10-กส37001 -255602 26

กส 370

วันที่ 26 ก.พ. 2556

การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนซึ่งรวมถึงใบทรัสต์ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การอนุญาตของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาตลาดทุน ที่มีมาตรการให้ผู้ลงทุนและผู้ระดมทุนสามารถเข้าถึงตลาดได้ง่าย มีการเปิดเสรีและเพิ่มประสิทธิภาพของสถาบันตัวกลางและการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ รวมทั้งแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 ที่มีเป้าหมายให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจได้หลากหลายขึ้น เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการทางการเงิน ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อผู้บริโภค เพื่อให้เกิดความมั่นคงต่อระบบสถาบันการเงินของไทยด้วย

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 33 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ในประกาศนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

4. ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ให้ยกเลิกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 4/2553 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2553

5. เนื้อหา

5.1 ขอบเขตการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์บางประเภทได้ตามตารางประเภทธุรกิจที่ได้รับอนุญาตด้านล่าง โดยธนาคารพาณิชย์ต้องได้รับใบอนุญาต ขึ้นทะเบียน หรือได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ด้วย อย่างไรก็ตาม ธุรกิจหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตบางประเภท ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

ที่	ประเภทธุรกิจที่ได้รับอนุญาต	หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ	
		เกณฑ์ ก.ล.ต.	เกณฑ์ ธปท. ที่กำหนดเพิ่มเติมจาก เกณฑ์ ก.ล.ต.
1	ธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์		
1.1	การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภก	✓	✓ (เอกสารแนบ 1)
1.2	การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์	✓	✓ (เอกสารแนบ 2)
2	ธุรกิจแนะนำการลงทุน		
2.1	การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน	✓	-
2.2	การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน (ด้านหลักทรัพย์)	✓	-
3	ธุรกิจจัดการลงทุน		
3.1	การจัดการกองทุนส่วนบุคคล	✓	-
3.2	การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	✓	-
3.3	การจัดการกองทุนรวม	✓	✓ (เอกสารแนบ 3)
3.4	การจัดการเงินร่วมลงทุน	✓	✓ (เอกสารแนบ 4)
4	ธุรกิจหลักทรัพย์อื่น		
4.1	การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต	✓	✓ (เอกสารแนบ 5)
4.2	การเป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้นในประเทศ	✓	-
4.3	การเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์	✓	-
4.4	การเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม	✓	-
4.5	การเป็นผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้	✓	-
4.6	การเป็นผู้รับฝากทรัพย์สิน	✓	-

สำหรับธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยสามารถประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยขอบเขตการประกอบธุรกิจและขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

5.2 เกณฑ์การกำกับทั่วไป

5.2.1 ธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทที่ได้รับอนุญาตตาม 5.1 ดังกล่าวข้างต้นต้องมีความพร้อมด้านบุคลากร และมีระบบบริหารความเสี่ยงที่สามารถประเมิน ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ต้องเป็นผู้อนุมัตินโยบาย กลยุทธ์และกรอบวิธีปฏิบัติ และดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติด้วย

5.2.2 ธนาคารพาณิชย์ต้องไม่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เพื่อหลีกเลี่ยงหรือเพื่อเป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ใด รวมทั้งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) เป็นต้น

5.2.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบ ดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด และต้องจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อประเมินและสอบทานว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามนโยบายและขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งกระบวนการที่กำหนดไว้สามารถปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลได้จริง

5.3 การพักหรือเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งพักหรือสั่งเพิกถอนการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ในกรณีดังต่อไปนี้

5.3.1 ธนาคารพาณิชย์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

5.3.2 กรณีอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ากระทบต่อความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ 2556

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

(นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารแนบ 1

การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็น
ตราสารแห่งหนี้และศุภก

1. คำจำกัดความ

“การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์” หมายความว่า การเป็นนายหน้าซื้อขาย
หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การค้าหลักทรัพย์” หมายความว่า การค้าหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วย
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์” หมายความว่า การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ตาม
กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ตราสารแห่งหนี้” หมายความว่า ตราสารแห่งหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์

“ศุภก” หมายความว่า ศุภกตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติ เพื่อรองรับ
การประกอบธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่าย
หลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภก ที่เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ
ของธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
สามารถตรวจสอบได้ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

2.1 นโยบายในการประกอบธุรกิจ

2.2 โครงสร้างองค์กรที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจ ขอบเขตหน้าที่ และ
ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 รายละเอียดของระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจ โดยครอบคลุมถึง
ระบบงานตามประเภทของการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับ
ใบอนุญาต ขึ้นทะเบียน หรือได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์ เช่น ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ระบบการจัดการ และ
ระบบบัญชี ซึ่งครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

2.3.1 ระบบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงของหลักทรัพย์ โดยสะท้อนถึงความเสี่ยงที่มูลค่าหลักทรัพย์จะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย การกำหนดวงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ การกำหนดเพดานสำหรับธุรกรรมเพื่อค้า

2.3.2 ระบบการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อป้องกันการขาดทุน (เช่น stop loss limit) การติดตามและการทบทวนเพดานความเสี่ยง การตรวจสอบและรายงานผลเพื่อให้ทราบการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากวงเงินและเพดานที่กำหนดไว้ รวมถึงการอนุมัติให้เกินเพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราว

2.3.3 ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ เป็นประจำทุกสิ้นวันทำการ (mark to market) การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี และการจัดทำรายการกำไรขาดทุนที่เกิดจากการทำธุรกรรมการค้าหลักทรัพย์

2.3.4 ระบบการติดตามการปฏิบัติงานของ back office เช่น การรับคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ การยืนยันการทำรายการ การกระหายอดรายการ การชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการจัดการทางกฎหมาย

2.3.5 ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการลูกค้า เช่น การรับลูกค้า การรับส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือรายงานต่าง ๆ การรับเรื่องร้องเรียน การให้คำแนะนำ การเก็บรักษาข้อมูลของลูกค้า การเปิดเผยและจัดการข้อมูล

2.3.6 ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานที่มีรายละเอียดอันเป็นประโยชน์ในการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการประกอบธุรกิจ เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3.7 ระบบงานอื่นใดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภก

ทั้งนี้ คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์จะต้องดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในรายละเอียดตามนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์อนุมัติด้วย

3. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภก ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล ดังต่อไปนี้

3.1 การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

กรณีมีการรับประกันการจัดจำหน่าย ให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนสำหรับภาระผูกพันตามสัญญารับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภกนนับแต่วันที่ธนาคารพาณิชย์ทำสัญญารับประกันการจัดจำหน่ายถึงวันปิดการเสนอขาย โดยภาระผูกพันดังกล่าวมีค่าแปลงสภาพ (credit conversion factor) เทียบเท่ากับภาระผูกพันตามสัญญารับประกันการจัดจำหน่ายตราสารหรือหลักทรัพย์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

3.2 การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภกน

ให้ธนาคารพาณิชย์จัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุภกนตามเจตนารมณ์การถือครองที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

3.3 การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

3.4 การกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์ผ่านธนาคารพาณิชย์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์และด้านประกันภัยผ่านธนาคารพาณิชย์

เอกสารแนบ 2

การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็น
หน่วยลงทุนและใบทรัสต์

1. คำจำกัดความ

“การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์” หมายความว่า การเป็นนายหน้าซื้อขาย
หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การค้าหลักทรัพย์” หมายความว่า การค้าหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์

“การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์” หมายความว่า การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ตามกฎหมาย
ว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“หน่วยลงทุน” หมายความว่า หน่วยลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์

“ใบทรัสต์” หมายความว่า ใบทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เฉพาะใบทรัสต์ของทรัสต์ที่มีลักษณะเดียวกับกองทุนรวม

“กองทรัสต์” หมายความว่า กองทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรม
ในตลาดทุน

2. หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติ เพื่อรองรับ
การประกอบธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่าย
หลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์ ที่เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ
ของธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
สามารถตรวจสอบได้ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

2.1 นโยบายในการประกอบธุรกิจ

2.2 โครงสร้างองค์กรที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจ ขอบเขตหน้าที่ และ
ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 รายละเอียดของระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจ โดยครอบคลุมถึงระบบงาน
ตามประเภทของการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับใบอนุญาต ขึ้นทะเบียน
หรือได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เช่น

ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ระบบการจัดการ และระบบบัญชี ซึ่งครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

2.3.1 ระบบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงของหลักทรัพย์ โดยสะท้อนถึงความเสี่ยงที่มูลค่าหลักทรัพย์จะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย การกำหนดวงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ การกำหนดเพดานสำหรับธุรกรรมเพื่อค่า

2.3.2 ระบบการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อป้องกันการขาดทุน (เช่น stop loss limit) การติดตามและการทบทวนเพดานความเสี่ยง การตรวจสอบและรายงานผลเพื่อให้ทราบการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากวงเงินและเพดานที่กำหนดไว้ รวมถึงการอนุมัติให้เกินเพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราว

2.3.3 ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ เป็นประจำทุกสิ้นวันทำการ (mark to market) การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี และการจัดทำรายการกำไรขาดทุนที่เกิดจากการทำธุรกรรมการค้าหลักทรัพย์

2.3.4 ระบบการติดตามการปฏิบัติงานของ back office เช่น การรับคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ การยืนยันการทำรายการ การกระทบบยอดรายการ การชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการจัดการทางกฎหมาย

2.3.5 ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการลูกค้า เช่น การรับลูกค้า การรับส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือรายงานต่าง ๆ การรับเรื่องร้องเรียน การให้คำแนะนำ การเก็บรักษาข้อมูลของลูกค้า การเปิดเผยและจัดการข้อมูล

2.3.6 ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานที่มีรายละเอียดอันเป็นประโยชน์ในการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการประกอบธุรกิจ เพื่อย่อยงานต่อผู้บริหารและธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3.7 ระบบงานอื่นใดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

ทั้งนี้ คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์จะต้องดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในรายละเอียดตามนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์อนุมัติด้วย

3. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล ดังต่อไปนี้

3.1 การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

กรณีมีการรับประกันการจัดจำหน่าย ให้ดำรงเงินกองทุนสำหรับภาระผูกพันตามสัญญารับประกันการจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์ นับแต่วันที่ธนาคารพาณิชย์ทำสัญญารับประกันการจำหน่ายถึงวันปิดการเสนอขาย โดยภาระผูกพันดังกล่าวมีค่าแปลงสภาพ (credit conversion factor) เทียบเท่ากับภาระผูกพันตามสัญญารับประกันการจำหน่ายตราสารหรือหลักทรัพย์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

3.2 การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

ให้ธนาคารพาณิชย์จัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์ตามเจตนารมณ์การถือครองที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

3.3 การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

3.4 การถือหรือมีหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

3.5 การกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์ผ่านธนาคารพาณิชย์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์และด้านประกันภัยผ่านธนาคารพาณิชย์

การจัดการกองทุนรวม

1. คำจำกัดความ

“การจัดการกองทุนรวม” หมายความว่า การจัดการกองทุนรวมตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“กองทุนรวม” หมายความว่า กองทุนรวมตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. คุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์

โดยที่การประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมมีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านตลาดเป็นสำคัญ ในการประกอบธุรกิจดังกล่าวธนาคารพาณิชย์ต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

2.1 มีระดับความเสี่ยงรวม (composite rating) จากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดในระดับดี ก่อนข้างดี หรือพอใช้

2.2 มีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านตลาดจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดในระดับต่ำ ก่อนข้างต่ำ หรือปานกลาง

ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดใน 2.1 และ 2.2 สามารถประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมได้เป็นการทั่วไปโดยไม่ต้องขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติไม่ครบตาม 2.1 และ 2.2 หากประสงค์จะประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวม จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

3. หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติ เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวม ที่เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

3.1 นโยบายในการประกอบธุรกิจ

3.2 โครงสร้างองค์กรที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจ ขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 รายละเอียดของระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจ โดยครอบคลุมถึงระบบงานที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด เช่น ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ระบบการจัดการ และระบบบัญชี

3.4 มาตรการในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest) ระหว่างธนาคารพาณิชย์และกองทุนรวม โดยธุรกรรมที่ธนาคารพาณิชย์ทำกับกองทุนรวมจะต้องมีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่เป็นปกติเหมือนกับการทำธุรกรรมกับบุคคลทั่วไปที่มีความเสี่ยงในระดับเดียวกัน

ทั้งนี้ คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์จะต้องดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในรายละเอียดตามนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์อนุมัติด้วย

4. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

กรณีธนาคารพาณิชย์มีการลงทุนในกองทุนรวมที่ตนเองบริหารจัดการ หรือให้กู้ยืมหรือเข้าทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนกับกองทุนรวมที่ตนเองบริหารจัดการ ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล ดังต่อไปนี้

4.1 การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศแล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

4.2 การจัดประเภทเงินลงทุนในกองทุนรวม

ให้ธนาคารพาณิชย์จัดประเภทเงินลงทุนในกองทุนรวมตามเจตนารมณ์การถือครองที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

4.3 การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

4.4 การถือหรือมีหน่วยลงทุนในกองทุนรวม

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

5. เงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน 2.1 และ 2.2 และได้ประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมอยู่แล้ว หากภายหลังธนาคารพาณิชย์นั้นมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติดังนี้

5.1 เมื่อระดับความเสี่ยงรวมจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดเปลี่ยนเป็นระดับที่ต่ำกว่าพอใช้ ให้ธนาคารพาณิชย์แก้ไขระดับความเสี่ยงรวมให้กลับมาอยู่ในระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ยังสามารถประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมต่อไปได้

5.2 เมื่อระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการหรือความเสี่ยงด้านตลาดจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดเปลี่ยนเป็นระดับความเสี่ยงที่สูงกว่าปานกลาง ให้ธนาคารพาณิชย์แก้ไขความเสี่ยงด้านปฏิบัติการหรือความเสี่ยงด้านตลาดดังกล่าวให้กลับมาอยู่ในระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ยังสามารถประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมต่อไปได้

5.3 ในการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยในรอบระยะเวลาถัดไป หากธนาคารพาณิชย์ยังไม่สามารถแก้ไขระดับความเสี่ยงรวม ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หรือความเสี่ยงด้านตลาดให้อยู่ในระดับที่กำหนดได้ ให้ธนาคารพาณิชย์ระงับการประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมกับลูกค้ารายใหม่ นับจากวันที่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบ สำหรับลูกค้ารายเดิมนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าการจัดการกองทุนรวมจะสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม หากธนาคารพาณิชย์ประสงค์จะประกอบธุรกิจการจัดการกองทุนรวมกับลูกค้ารายใหม่จะต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

การจัดการเงินร่วมลงทุน

1. คำจำกัดความ

“การจัดการเงินร่วมลงทุน” หมายความว่า การประกอบกิจการประเภทการจัดการเงินร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“นิติบุคคลร่วมลงทุน” หมายความว่า นิติบุคคลร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. คุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์

โดยที่การประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนมีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านตลาดเป็นสำคัญ ในการประกอบธุรกิจดังกล่าวธนาคารพาณิชย์ต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

2.1 มีระดับความเสี่ยงรวม (composite rating) จากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดในระดับดี ค่อนข้างดี หรือพอใช้

2.2 มีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านตลาดจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดในระดับต่ำ ค่อนข้างต่ำ หรือปานกลาง

ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดใน 2.1 และ 2.2 สามารถประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนได้เป็นการทั่วไปโดยไม่ต้องขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติไม่ครบตาม 2.1 และ 2.2 หากประสงค์จะประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุน จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

3. หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติ เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุน ที่เป็นสายลักษณะอักษร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

3.1 นโยบายในการประกอบธุรกิจ

3.2 โครงสร้างองค์กรที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจ ขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 รายละเอียดของระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจ โดยครอบคลุมถึงระบบงานตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด เช่น ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ระบบการจัดการ และระบบบัญชี

ทั้งนี้ คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์จะต้องดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในรายละเอียดตามนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์อนุมัติด้วย

4. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

กรณีธนาคารพาณิชย์มีการลงทุนในนิติบุคคลร่วมลงทุน หรือให้กู้ยืม หรือทำธุรกรรมกับนิติบุคคลร่วมลงทุนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลร่วมลงทุน ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล ดังต่อไปนี้

4.1 การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

4.2 การจัดประเภทเงินลงทุนในนิติบุคคลร่วมลงทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์จัดประเภทเงินลงทุนในนิติบุคคลร่วมลงทุนตามเจตนารมณ์การถือครองที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งจัดชั้นและกักเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกักเงินสำรองของสถาบันการเงิน

4.3 การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

4.4 การถือหรือมีหุ้นในนิติบุคคลร่วมลงทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน และหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม (consolidated supervision)

5. เงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน 2.1 และ 2.2 และได้ประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนอยู่แล้ว หากภายหลังธนาคารพาณิชย์นั้นมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติดังนี้

5.1 เมื่อระดับความเสี่ยงรวมจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดเปลี่ยนเป็นระดับที่ต่ำกว่าพอใช้ ให้ธนาคารพาณิชย์แก้ไขระดับความเสี่ยงรวมให้กลับมาอยู่ในระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ยังสามารถประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนต่อไปได้

5.2 เมื่อระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการหรือความเสี่ยงด้านตลาดจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุดเปลี่ยนเป็นระดับความเสี่ยงที่สูงกว่าปานกลาง ให้ธนาคารพาณิชย์แก้ไขความเสี่ยงด้านปฏิบัติการหรือความเสี่ยงด้านตลาดดังกล่าวให้กลับมาอยู่ในระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ยังสามารถประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนต่อไปได้

5.3 ในการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยในรอบระยะเวลาถัดไป หากธนาคารพาณิชย์ยังไม่สามารถแก้ไขระดับความเสี่ยงรวม ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หรือความเสี่ยงด้านตลาดให้อยู่ในระดับที่กำหนดได้ ให้ธนาคารพาณิชย์ระงับการประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนกับลูกค้ารายใหม่นับจากวันที่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบ สำหรับลูกค้ารายเดิมนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าการจัดการเงินร่วมลงทุนจะสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม หากธนาคารพาณิชย์ประสงค์จะประกอบธุรกิจการจัดการเงินร่วมลงทุนกับลูกค้ารายใหม่จะต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต

1. ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์เป็นธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

2. คำจำกัดความ

“การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (securities borrowing and lending)” หมายความว่า การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การขายชอร์ต” หมายความว่า การขายชอร์ตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“สัญญายืมและให้ยืมหลักทรัพย์” หมายความว่า สัญญายืมและให้ยืมหลักทรัพย์ของการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“หลักทรัพย์ที่ยืมหรือให้ยืม” หมายความว่า ตราสารแห่งหนี้และศุภก ตราสารทุน และหน่วยลงทุนและใบทรัสต์ที่เป็นหลักทรัพย์ที่อยู่ในระบบรับฝากหลักทรัพย์ของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือหลักทรัพย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์

“ศุภก” หมายความว่า ศุภกตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ใบทรัสต์” หมายความว่า ใบทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เฉพาะใบทรัสต์ของทรัสต์ที่มีลักษณะเดียวกับกองทุนรวม

“ผู้ลงทุนที่เป็นสถาบัน” หมายความว่า ลูกค้ายึดสถาบันตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

3. ขอบเขตในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต ดังต่อไปนี้

3.1 ประเภทธุรกิจ

(1) ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ในฐานะเป็นตัวแทนหรือนายหน้า

(2) ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ในฐานะเป็น
คู่สัญญากับผู้ยืมหรือผู้ให้ยืม

(3) การยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ ในฐานะเป็นคู่สัญญากับผู้ที่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ หรือสำนักหักบัญชี

(4) การขายชอร์ต

3.2 คู่สัญญาในการประกอบธุรกิจ

(1) กรณีเป็นตัวแทนหรือนายหน้าในการยืมหลักทรัพย์ ให้ธนาคารพาณิชย์
สามารถทำธุรกรรมได้กับบุคคลธรรมดา นิติบุคคล ตลอดจนผู้ลงทุนที่เป็นสถาบัน

(2) กรณีเป็นตัวแทนหรือนายหน้าในการให้ยืมหลักทรัพย์ ให้ธนาคารพาณิชย์
สามารถทำธุรกรรมได้กับบุคคลธรรมดา นิติบุคคล ตลอดจนผู้ลงทุนที่เป็นสถาบัน ยกเว้นการทำธุรกรรม
กับบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident) และการทำธุรกรรมกับบุคคลใด ๆ ซึ่งมีผลให้เกิด
การปล่อยสภาพคล่องที่เป็นเงินบาทให้แก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident)

(3) กรณีการยืมหลักทรัพย์จากคู่สัญญา ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรม
ดังกล่าวได้กับผู้ลงทุนที่เป็นสถาบันเท่านั้น

(4) กรณีการให้ยืมหลักทรัพย์แก่คู่สัญญา ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรม
ดังกล่าวได้กับผู้ลงทุนที่เป็นสถาบันเท่านั้น ยกเว้นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ
(non-resident) และการทำธุรกรรมกับบุคคลใด ๆ ซึ่งมีผลให้เกิดการปล่อยสภาพคล่องที่เป็นเงินบาท
ให้แก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident)

สำหรับการยืมและให้ยืมตราสารในสกุลเงินต่างประเทศ ให้ธนาคารพาณิชย์
ทำธุรกรรมได้กับคู่สัญญาที่เป็นผู้ลงทุนประเภทสถาบันตามประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารในต่างประเทศ และอนุพันธ์
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

4. หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจ

4.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการพิจารณาเรียกหลักประกันตามความเหมาะสม
เนื่องจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์
และการขายชอร์ต มีความเสี่ยงเกี่ยวข้องทั้งในด้านเครดิตกับคู่ค้า ความเสี่ยงด้านตลาดจาก
การมีฐานะถือครองในหลักทรัพย์ และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจากการดำเนินธุรกรรม การเรียก
หลักประกัน การคืนหลักประกัน และการยึดหลักประกันเมื่อคู่ค้าไม่ปฏิบัติตามสัญญา

4.2 ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติ เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต ที่เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบได้ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

4.2.1 นโยบายในการประกอบธุรกิจ

4.2.2 โครงสร้างองค์กรที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจ ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 นโยบายการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ และวงเงินของคู่สัญญา กล่าวคือ ก่อนการยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของ คู่สัญญาทุกครั้งโดยหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์สินเชื่อ รวมถึงการกำหนดวงเงิน ของคู่สัญญาแต่ละรายซึ่งต้องมีการอนุมัติโดยผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

4.2.4 นโยบายและระเบียบปฏิบัติในการเรียกหลักประกันเริ่มแรก การเรียก หลักประกันเพิ่ม และการบังคับหลักประกัน เช่น การกำหนดระดับ initial margin ระดับ call margin

4.2.5 รายละเอียดของระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจ โดยครอบคลุม ถึงระบบงานตามประเภทของการประกอบธุรกิจประเภทที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับใบอนุญาตจาก สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เช่น ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ระบบการจัดการ และระบบบัญชี ซึ่งครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ระบบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงของหลักทรัพย์และ หลักประกัน โดยสะท้อนถึงความเสี่ยงที่มูลค่าหลักทรัพย์และหลักประกันจะเปลี่ยนแปลงไปตาม ปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย การกำหนดวงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ การกำหนดเพดานสำหรับธุรกรรมเพื่อค่า

(2) ระบบการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อป้องกันการขาดทุน (เช่น stop loss limit) การติดตามและการทบทวนเพดานความเสี่ยง การตรวจสอบและรายงานผล เพื่อให้ทราบการปฏิบัติที่แตกต่างไปจากวงเงินและเพดานที่กำหนดไว้ รวมถึงการอนุมัติให้เกิน เพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราว

(3) ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตามราคาตลาดของ หลักทรัพย์และหลักประกันเป็นประจำทุกสิ้นวันทำการ (mark to market) การบันทึกบัญชีตาม มาตรฐานการบัญชี และการจัดทำรายการกำไรขาดทุนที่เกิดจากการทำธุรกรรม

(4) ระบบการติดตามการปฏิบัติงานของ back office เช่น การรับ คำสั่งยืม ให้ยืม หรือขายชอร์ตหลักทรัพย์ การยืนยันการทำรายการ การกระทบบยอดรายการ การชำระราคาค่ายืม ให้ยืม หรือขายชอร์ตหลักทรัพย์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การป้องกัน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการจัดการทางกฎหมาย

(5) ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานที่มีรายละเอียด อันเป็นประโยชน์ในการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการประกอบธุรกิจ เพื่อรายงานต่อผู้บริหาร และธนาคารแห่งประเทศไทย

(6) ระบบงานอื่นใดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการยืมและ ให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต

ทั้งนี้ คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์จะต้องดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในรายละเอียด ตามนโยบาย กลยุทธ์ และกรอบวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์อนุมัติด้วย

5. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการประกอบกิจการการยืมและ ให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแล ดังต่อไปนี้

5.1 การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย องค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการคำนวณความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

5.2 การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ยืมหรือให้ยืม และหลักประกัน

ให้ธนาคารพาณิชย์จัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ยืมหรือให้ยืม และ หลักประกันตามเจตนารมณ์การถือครองที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งจัดชั้นและ กันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง ของสถาบันการเงิน

5.3 การนับลูกหนี้รายใหญ่

5.3.1 กรณีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ยืม

(1) ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ผู้ยืมยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่นำไปวาง เป็นหลักประกันอยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับหลักทรัพย์ดังกล่าวคืน ดังนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มี ผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(2) การคำนวณมูลค่าสูงสุดของหลักทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์สามารถ วางเป็นหลักประกันกับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ธนาคารพาณิชย์นับรวมกับธุรกรรมการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือการทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด

หรือแก่บุคคลหลายคนรวมกันในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินกว่าที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

ในกรณีธนาคารพาณิชย์ยืมหลักทรัพย์ที่ได้รับยกเว้นไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยมีการนำเงินสดหรือหลักทรัพย์ไปวางเป็นหลักประกัน ให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับยกเว้นไม่ต้องนับรวมมูลค่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นหลักประกันในการคำนวณอัตราส่วนข้างต้น สำหรับส่วนที่ไม่เกินมูลค่าหลักทรัพย์ดังกล่าวที่ยืมมา ทั้งนี้ มูลค่าของหลักทรัพย์ดังกล่าวที่ยืมมาให้ใช้ราคาตลาดหรือราคาตราแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

5.3.2 กรณีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ให้ยืม

(1) ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่ให้อยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับหลักทรัพย์ดังกล่าวคืน ดังนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(2) การคำนวณมูลค่าสูงสุดของหลักทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์สามารถให้ยืมกับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ธนาคารพาณิชย์นับรวมกับธุรกรรมการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือการทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือแก่บุคคลหลายคนรวมกันในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินกว่าที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

ในกรณีธนาคารพาณิชย์ให้ยืมหลักทรัพย์โดยได้รับหลักประกันเป็นเงินสด เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือหลักทรัพย์ที่ได้รับยกเว้นไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับยกเว้นไม่ต้องนับรวมมูลค่าหลักทรัพย์ที่ให้อยู่ ในการคำนวณอัตราส่วนข้างต้น สำหรับส่วนที่มีการวางเงินสด เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นหลักประกัน ทั้งนี้ มูลค่าของหลักทรัพย์ดังกล่าวที่ได้รับเป็นหลักประกันให้ใช้ราคาตลาดหรือราคาตราแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

5.3.3 ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ผู้ยืมและผู้ให้ยืมได้ปฏิบัติตาม 5.3.1 และ 5.3.2 แล้ว ต่อมาถ้ามูลค่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นหลักประกันในส่วนที่เกินกว่ามูลค่าหลักทรัพย์ที่ได้ยืมมา (กรณีเป็นผู้ยืม) หรือมูลค่าหลักทรัพย์ที่ให้อยู่ในส่วนที่เกินกว่ามูลค่าหลักประกันที่ได้รับมา (กรณีเป็นผู้ให้ยืม) เปลี่ยนแปลงจนมีผลทำให้อัตราส่วนดังกล่าวตาม 5.3.1 หรือ 5.3.2 เกินกว่าที่กำหนด ธนาคารพาณิชย์จะประกอบธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์กับคู่สัญญาดังกล่าวเพิ่มอีกไม่ได้ ส่วนการประกอบธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นก่อนแล้วมีผลผูกพันต่อไปตามสัญญาที่ทำไว้

5.3.4 ในการคำนวณอัตราส่วนตาม 5.3.1 และ 5.3.2 สำหรับช่วงเวลาที่เป็นประกอบธุรกรรมอยู่นั้น จะต้องมีการวัดมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ให้อียัมและหลักทรัพย์ที่ได้นำมาวางเป็นประกันให้มีมูลค่าตามราคาตลาด (mark to market) ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงต้องถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ให้อียัมหรือหลักประกันที่นำไปวางเป็นประกัน และธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ต้องส่งมาร์จิ้นเพิ่มหรือได้รับหลักประกันคืน ในการคำนวณอัตราส่วนดังกล่าว ให้ธนาคารพาณิชย์นำมาร์จิ้นที่ต้องส่งเพิ่มหรือหลักประกันที่ได้รับคืน มาบวกหรือหักออกจากหลักประกันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าไปแล้วแล้วแต่กรณี

(2) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ให้อียัมหรือหลักทรัพย์ที่ได้รับเป็นหลักประกัน และธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์มีการเรียกมาร์จิ้นเพิ่มหรือส่งคืนหลักประกัน ในการคำนวณอัตราส่วนดังกล่าว ให้ธนาคารพาณิชย์นำมาร์จิ้นที่เรียกเพิ่มหรือหลักประกันที่ส่งคืนมาบวกหรือหักออกจากหลักประกันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าไปแล้วแล้วแต่กรณี

5.4 การถือหรือมีหุ้น หน่วยลงทุนและใบทรัสต์

ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์โดยนำหลักทรัพย์ประเภทหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ไปวางเป็นหลักประกัน หรือธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ประเภทหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ยังคงเป็นเจ้าของหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ นั้นอยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ดังกล่าวคืน โดยระหว่างการยืมหลักทรัพย์โดยนำหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ไปวางเป็นหลักประกัน หรือการให้ยืมหลักทรัพย์ประเภทหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ นั้น มิได้ทำให้หุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ในบัญชีของธนาคารพาณิชย์ลดลงแต่อย่างใด ดังนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

5.5 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

5.5.1 ให้ธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในหลักทรัพย์ ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง สามารถนับหลักทรัพย์เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องได้ ตั้งแต่วันที่ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในหลักทรัพย์ (settlement date) ในขณะเดียวกันผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผู้โอนกรรมสิทธิ์ต้องไม่นับหลักทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในวันเดียวกัน และเมื่อถึงวันครบกำหนดสัญญา ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ต้องตัดหลักทรัพย์ดังกล่าวออกจากการนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง และผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งรับคืนหลักทรัพย์สามารถนับหลักทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในวันเดียวกัน

5.5.2 ให้ธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในหลักประกันที่เป็นหลักทรัพย์อื่น ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง สามารถนับหลักทรัพย์อื่นเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องได้ ตั้งแต่วันที่ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในหลักทรัพย์อื่น (settlement date) ในขณะเดียวกันผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งเป็นผู้โอนกรรมสิทธิ์ ต้องไม่นับหลักทรัพย์อื่นนั้นเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในวันเดียวกัน และเมื่อถึงวันครบกำหนดสัญญา ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ต้องตัดหลักทรัพย์อื่นดังกล่าวออกจากการนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง และผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งรับคืนหลักทรัพย์อื่นสามารถนับหลักทรัพย์อื่นนั้นเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ในวันเดียวกัน